

Føroyskur oljuserfrøðingur í Bahrain við góðum ráðum:

Spælið ikki hazard við undirgrund

Í oljuíðnaðinum galda eingi bróðurlig vinnabond. Har er alt ísakøld forrætning. Har verða allar snildir brúktar. Tí eiga føroyingar ikki leypa á leistum fyri útlendskum feløgum, sum bjóða sær at gera seismiskar kanningar ókeypis.

Um landsstýrið kortini ger tað, so er tað einki minni enn at spæla hazard við arvinum hjá komandi ættarliðum av føroyingum sigur Sverre Dan Joensen, verkfrøðingur hjá oljufyrirøku í Bahrain m.a. í grein síni, sum vit í dag prenta 1. part av.

A: Oljuevinding í almindelighed

I. Mulighed for stor gevinst eller stort tab

Jeg blev meget glad, da jeg i december erfarede, at færingerne havde opnået fuld bestemmelsesret over den færøske undergrund – hvilket på lang sigt kan give mulighed for, »at Færøerne kan få store ekstra indtægter, hvis de er heldige, at finde olie, i så store mængder, at de kan udnytte kommercielt – og det lykkedes at få en god olie-koncessions aftale med det konsortie, man vælger til at udvinde olie- og gasforekomsterne. Eller olie-eventyret kan ende med et nyt milliard-underskud, hvis sagen ikke griber professionelt an, og iværksættes uden en langdags strategi, men udføres ved tilfældige »hovsa-løsninger«, hvorved det lykkes smarte »olie-cowboys« – gennem troskyldige færøske medlemmænd – at udnytte færingernes ukendskab til olieudvinding – til egen fordel, på den færøske nations bekostning.

II. Min baggrund:
»halv-færing«, 18 års erfaring, 100% uvildig
Som »halv-færing« – søn af kaptajn Niclas Johannes Joensen, Hørg, Sumba, – der

krigsforliste i 1943 og brorsøn af Poul F. Joensen – synes jeg, det er min pligt, at delagtiggøre færingerne i mine erfaringer inden for udforskningen og udvindingen af olie i Mellemøsten gennem de sidste 18 år.
Således, at disse erfaringer har mulighed for at være en del af beslutningsgrundlaget for de færing, som skal tage de meget betydningsfulde beslutninger i forbindelse med udnyttelsen af den færøske undergrund.

Jeg er »Construction manager« i et lokalt bahrainsk firma med over 100 store entreprenormaskiner, der arbejder inden for jordflytning, vejbygning, samt dæmningsbygning og boreplatforme for landbaserede »drilling-rigs«, i det lille olie-sheikdomme Bahrain i Mellemøsten.

Min kombinerede uddannelse som ingeniør og merkonom i forbindelse med et alsidigt erfaringsgrundlag, har bevirket, at jeg i praksis virker som officiel rådgiver til Udviklingsministeriet i Bahrain.

Herved har jeg opnået et indgående kendskab til mekanismerne inden for olieudforskning og andre udviklings projekter.

– Da jeg ikke direkte er involveret i olieudvinding, og – da jeg bor 8000 kilometer fra Færøerne, – da jeg ikke har nogen økonomiske interesser på Færøerne, el-

ler i noget andet firma inden for oliesektoren, betragter jeg mig selv som 100% uvildig med hensyn til udnyttelsen af Færøernes undergrund.

Til gengæld gør den store afstand, at jeg kan udtale mig frit – sige hvad jeg mener er sandheden – uden at skulle tage hensyn til om jeg støder den ene eller anden part.

Jeg ønsker blot at færingerne skal have mulighed for at benytte sig af mine erfaringer – på godt og ondt – inden for dette felt, så færingerne ikke behøver at begå de samme fejltagelser, som andre allerede har gjort og betalt for – oftest alt for dyrt.

Derfor står det alle frit for gratis at benytte sig af de nedenfor beskrevne erfaringer i det omfang de skønner det formålstjenligt.

III. Olieudvindingen i Bahrain

Gennem de sidste 60 år har Bahrain udvundet og raffineret landets olie, hvilket har bevirket, at landets økonomi næsten udelukkende har været baseret på indtægterne fra olien.

Nu er olien fra de gamle olie-felter i Bahrain imidlertid næsten udtømt.

Desværre blev det meste af landets olie rigdomme udnyttet i kolonitiden, hvor leverandørlandet kun blev betalt meget lidt pr. tønde

olie, d.v.s. olieindtægterne gav Bahrain mulighed for en højere levestandard, men ikke mulighed for store hensættelser til senere generationers fortsatte opretholdelse, af den højere levestandard, når olieeventyret var slut.

Og det er den situation nationen står i nu, og forsøger at overvinde.

IV. Bahrain har forgæves søgt efter nye olieforekomster

Derfor har man igennem alle de 18 år, jeg har været i Bahrain, forsøgt at finde nye olie-felter. – Både på land og i havet, men disse 18 års eftersøgning af nye olie-felter har været forgæves, selv om man har gjort mange forsøg, der har kostet de implicerede parter masser af millioner.

Penge, der er brugt uden en eneste krone i indtægt – selv om alle borerne har været baseret på positive seismografiske opmålinger, udført af meget professionelle olie-udforskningsfirmaer.

Dette viser blot hvor svært og usikkert, det kan være at finde nye olie-forekomster, selv om man på Bahrain har masser af aktive gas-oliekilder ca. 25 km fra en af de nye borer.

Yderligere ligger Saudi Arabiens enorme olie- og gasforekomster kun 30 km vest for Bahrain og

– Qatars Northfield – verdens tredje største gasfelt – grænser op til Bahrains søterritorie – mod nord-øst.

V. Vanskeligheder ved at finde olie på Færøerne

Hvor meget mere usikkert må det derfor ikke være inden for det færøske område, at lokalisere (garantere) oli-

eforekomster:

1. Når man endnu ikke på noget sted har fundet spor af olie og kun fundet små mængder af gas ved Lopra.
2. Når det nærmeste olie-fund – bekendtgjort gennem Associated Press 4. marts 1993 (kopi vedlagt) – er BP's nye olie-felt 170 kilometer syd-vest for Shetlands-øerne nord for den skotske kyst, med et forventet olieindhold på en kvart til en halv milliard tønder olie.

Et meget stort fund, men meget langt væk fra Færøerne.

I et interview den 10. marts 1993 i dagbladet »Sosíalúrín« omtaler chefgeolog Stefan Hultberg, GDU,

(DOG) et stort BP-oliefund, der er gjort mellem Shetland og Færøerne – i Shetlands-renden – 14 sømil (ca. 22 km) fra den nuværende skillelinie mellem den britiske og Færøernes undergrund.

VI. Ingen garanti for succes

Det eneste, der er 100% sikkert i forbindelse med jagten på olie er, at der skal foretages »enorme« investeringer inden udvindingen kan begynde, og ingen kan på forhånd i det færøske område »garantere«:

1. At der vil findes olie, i det hele taget!
2. At olien vil være tilstede i så store mængder, at det er teknisk muligt at udvinde den.
3. At prisen for olieprodukter, baseret på færøsk råolie vil være konkurrencedygtig med importeret olie.
4. Om det kan betale sig at raffinere olien på Færøerne.

Kun een ting er sikkert, og det er, – at det nuværende

færøske område i Shetlands-renden – hvor der er ca. 99% chance for at finde store oliemængder, ligger i et område, som England fortsat gør krav på.

Dette kunne se ud som et »pudsigt« sammentræf.

VII. Tilbud om »gratis« seismiske undersøgelser

Det er almindeligt kendt, at alle olie efterforskningsboringer er baseret på omfattende systematiske seismiske undersøgelser af det pågældende område.

Det må derfor for »den almindelige færing« virke som en »generøst udstrakt hånd« – når blandt andet et norsk selskab tilbyder »gratis« at udføre seismiske undersøgelser af det færøske undergrundsområde, og yderligere tilbyder at lade Færøerne nye godt af dette firmas erfaringer inden for olieudvinding.

Ja man har allerede indgået et samarbejde med et færøsk firma.

Senere har flere andre firmaer anmodet om tilladelse til ligeledes »gratis« at udføre sådanne seismiske målinger.

IX. »Gratis hjælp« eller »industrispionage«!!

I olieindustrien er der ingen broderlige venskabsbånd – det er iskold forretning – hvor alle kneb gælder.

Ønsket om at udføre seismiske undersøgelser inden for det færøske område er udelukkende baseret på firmaernes egne ønsker om, at komme i besiddelse af disse meget vigtige seismiske oplysninger, så de på forhånd selv kan vurdere chancerne for at finde olie i området, således at deres firma har en meget stor fordel, når færin-